

3. DENEME - ÇÖZÜMLER

1. Asya Hun Devleti, Tüm boyları tek boynak altında toplayarak federatif yapıda ve Kurultan'da ikili sistemde teşkilatlı bir devlet olarak, Devlet teşkilatında örnek teşkil eder.

Ordu da “onluk sistem” Asya Hun Hükümdarı Mete tarafında oluşturulmuştur ve ordu alanında örnek teşkil etmiştir.

Asya Hunlarının kendilerine ait bir alfabesi yoktur. Alfabe alanında örnek teşkil edecek devletler Göktürkler ve Uygurlardır çünkü Türklere ait milli alfabesi onlar oluşturmuştur.

CEVAP: C

2. Türkler İslamiyeti kabul ettikten sonra Gazneli Mahmut, Tuğrul Bey dönemlerinde halifeyi korumuşlardır.

- Abbasiler döneminde Türkler Bizans sınırında yer alan “Avasım” adı verilen şehirlere yerleştirilmiş ve sınırı koymuşlardır.
- Anadolu, Hindistan, Balkanlara İslamiyeti Türkler yaymıştır.
- İspanya, Emeviler döneminde fethedilerek, İslamiyet yayılmıştır.

CEVAP: E

3. Emir-i Candar, hükümdarın ve sarayın güvenliğinden sorumludur.

CEVAP: A

4. Timur Devletinde Ali Şir Neval 'nin yazdığı “iki dilin yargılanması anlamına gelen ve Türkçe'nin, farsça kadar zengin bir dil olduğunu göstermeye çalışan Çağatay lehçesi ile yazılmış olan eser Muhakemet'ül Lugateyn'dir.

CEVAP: B

3. DENEME - ÇÖZÜMLER

5. Koyunhisar Savaşı 1302 yılında Osmanlı-Bizans arasında Osman Bey döneminde yaşanmıştır. İlk Osmanlı Bizans savaşıdır.

Niğbolu Savaşı 1396 yılında Osmanlı Devleti ile Haçlı ordusu arasında yaşanmıştır. Yıldırım Bayezid dönemindedir. Yıldırım Bayezid bu savaştan sonra “Sultan” ünvanı almıştır.

II. Kosova Savaşı 1448 yılında Osmanlı Devleti - Haçlı Ordusu arasında yaşanmıştır. II. Murat dönemindedir bu savaşla Türklerin Balkanlardaki egemenliği kesinleşmiştir.

CEVAP: D

6. Fatih Sultan Mehmet'in yayınladığı “Kanunnamei Ali Osman” ile kardeş katili yasallaşmış merkeziyetçi bir anlayış benimsenmiştir. Ayrıca bu kanunname ile sancağa çıkma cülûr bahşîşi, müsadene de yasallaşmıştır. “Ülke padişah ve oğullarının ortak malıdır.” anlayışı I. Murad dönemindedir.

CEVAP: C

7. İstanbul, Osmanlı Devleti'nin II. Mehmet (fatih) döneminden itibaren merkezidir bu sebeple İstanbul'un yönetimi ve yönetimdeki görevlilerde özeldir. İstanbul'da belediye ve bayındırlık hizmetlerinden şehmir olan kişi Şehremini'dir. Taht kadısı, şehirin adalet işlerinden sorumludur. Muhtesip, çarşı pezenderetler Yeniçer agası Sanayi şehrin güvenliğinden sorumludur.

Mimerbaşı Şehrin inar işlerinden sorumludur.

CEVAP: A

8. XVII. yüzyıl Osmanlı Devleti için duraklama süresidir. Bu dönemde savaşların uzun sürmesi yönetimdeki aksaklıklar, gümrük vergilerinin azalması ve bunlara bağlı olarak ortaya çıkan isyanlar sonucunda devlet kurumları zamanla işlevliğini yitirmiştir bu süreçte ıslahatlar baskı ve şiddete dayalıdır. Maliye ve askeriye alanında ıslahatlar yapılmıştır kişilere bağlıdır devlet politikası haline gelememiştir. Topluma indirgenmemiştir. Amaç merkezi otoriteyi güçlendirmektir ancak başarılı olamamıştır.

Bu dönemde Avrupa örnek alınarak ıslahat yapılmamıştır. Avrupa üstünlüğü XVIII. yy'da kabul edilmiştir.

CEVAP: E

3. DENEME - ÇÖZÜMLER

9. • Osmanlılık akımı ile sınırlar içinde yaşayan müslüman - gayrimüslim herkes Osmanlı vatandaşıdır. anlayışı getirilip milliyetçilik akımının olumsuz etkileri ortadan kaldırılmaya çalışılmıştır.
- Tanzimat ve ıslahat fermanları ile müslümanlar ve gayrimüslimler her alanda eşitlenmeye çalışılmış ve milliyetçilik ortadan kaldırılmaya çalışılmıştır.
- Meşrutiyetin ilanı ile müslümanlar yönetimde temsil edilme hakkı tanınmıştır.
- Sened-i İttifak ile Padişah ayanlara bir sözleşme yapmış ve ayanların desteğini almaya başlamıştır.

CEVAP: B

10. XIX. yüzyılda yönetim ve hukuk alanında ıslahatlar yapılmıştır. Tanzimat fermanı ile ilk kez kanun üstünlüğü kabul edilmiştir. Kanuni Esasi'nin ilanı ile Mebusan Meclisi açılmış ve halk ilk kez yönetime katılmıştır. ıslahatlar devamlılık gösterdiği için devlet politikası haline gelmiştir. Fakat Avrupa'nın askeri alanda XVIII. yüzyılda başlamıştır.

CEVAP: D

11. Osmanlı Devleti'nde İstanbul'a gelecek için geçiş izni getiren ve pasaport uygulamasını başlatan padişah II. Mahmut'tur.

CEVAP: B

12. 1856 yılında ilan edilen ıslahat fermanı Paris Konferansı sırasında. Burada Osmanlı Devleti, Konferansındaki kararları kendi lehine çevirmesi azınlık isyanlarını sona erdirmesi ve Rusya'nın İçişlerine karışmasını engellemesi amaçlanmıştır.

CEVAP: E

3. DENEME - ÇÖZÜMLER

13. 1876'da ilan edilen Kanun-i Esasi'de padişahın veto, sürgün, sansür soruşturma af ve idam yetkisi vardır. 1909'da yapılan değişiklikler ile padişahın yetkileri sınırlandırılmış, Mebusan Meclisi'nin yetkileri artırılmıştır.

Hükümet, meclise karşı sorumlu hale getirilmiş, padişahın meclisi kapama yetkisi sınırlandırılmış, basın üzerindeki sansür kaldırılmış ve uluslararası antlaşmalarda Mebusan Meclisinin onayı zorunluluğu getirilmiştir. Fakat 1876'da yürütme yetkisi Heyet-i Vükelaya aittir.

CEVAP: C

14. Balkan Savaşları ile Osmanlı Devleti'nin elindeki son azınlık olan Arnavutluk'ta bağımsız olmuş ve Osmanlılık düşüncesi zayıflamıştır.

Kaybedilen topraklarda kalan Türklerin özgürlük hakları dikkate alınmadığı için Batı Trakya Türkleri sorunu ortaya çıkmıştır. Ege Adaları (Gökçeada ve Bozcaada hariç) Balkan savaşları ile fiilen kaybedilmiştir.

CEVAP: A

15. Mondros Ateşkesi'nden sonra Fransızlar, Adana, Mersin, Hatay, Zonguldak illerini işgal etmiş daha sonra da İngiltere işgalinde bulunan Urfa, Antep ve Maraş Fransız işgaline bırakılmıştır.

CEVAP: D

16. – Mustafa Kemal, Trablusgarp Savaşı'ndan sonra bir dönem Sofya'da Ateşemiliterliği yapmıştır.

I. Dünya Savaşında önce Çanakkale cephesinde Anafartalar Grup Komutanlığı sona Suriye-Filistin cephesinde yıldırım orduları Grup Komutanlığı yapmıştır. Mustafa Kemal'in Osmanlı Devleti adına yürüttüğü son resmi görev IX. ordu komutanlığıdır. Amasya Genelgesi'nin yayınlanmasından sonra istifa etmiştir.

Mustafa Kemal Temsil Heyeti başkanı olduğunda sivildir.

CEVAP: B

3. DENEME - ÇÖZÜMLER

17. Azınlıklara kötü muamele edilmeyecektir kararı 28 Mayıs 1919'da yayınlanan Havza Genelgesi'nde yer almıştır. Diğer kararlar Sivas Kongresinde yer alır.

CEVAP: A

18. TBMM'nin üzerinde herhangi bir güç yoktur maddesi Ulus egemenliğine önem verildiğini göstermektedir.

Hükümet kurmak zorunludur maddesi ile İstanbul Hükümeti yok sayılmıştır.

Geçici hükümet başkanı yada padişah vekili atanamaz maddesi ile meclisin daimi olacağı ve bağımsız hareket edeceği vurgulanmıştır.

TBMM'nin yasama, yürütme ve yargı yetkisini kendinde toplaması daha hızlı karar alabilmek için Güçler birliği ilkesinin benimsendiğini gösterir.

Meclisin başkanının aynı zamanda hükümet başkanı olması ve hükümet üyelerinin meclis içinde tek tek seçimle belirlenmesi Meclis Hükümeti modelinin benimsendiğini gösterir.

CEVAP: D

19. Misak-ı Milli kararlarında Batı Trakya, Elviye-i Selase (Kars-Ardahan-Batum) ve Arapların bulunduğu bölgelerde halk oylaması (referandum) yapılması kararı alınmıştır.

CEVAP: E

20. I. İnönü Savaşı'ndan sonra,

- Moskova Antlaşması imzalanmıştır. 16 Mart 1921
- İstiklal Marşı kabul edilmiştir. 12 Mart 1921
- Teşkilatın Esasiye (1921 Anayasası) ilan edilmiştir.
- Londra Konferansı toplanmıştır. 21 Şubat - 12 Mart 1921
- Mustafa Kemal'e Gazi ünvanı verilmesi Sakarya savaşından sonra gerçekleşmiştir.

CEVAP: A

3. DENEME - ÇÖZÜMLER

21. • İnönü Savaşı'ndan sonra İtilaf Devletleri Sevr Antlaşmasının hükümlerini biraz hafifleterek T.B.M.M'ye kabul ettirmek için Londra Konferansını toplamışlardır.
- Sakarya Savaşı'ndan sonra İtilaf Devletleri barış teklifinde bulunmuş fakat TBMM bu teklifi egemenlik haklarına aykırı bulduğu için reddetmiştir.
 - Başkomutanlık Meydan Muhaberesinden sonra TBMM ile İtilaf Devletleri arasında Mudanya Ateşkesi yapılmıştır.

CEVAP: E

22. • Boğazlar sorunu Lozan Antlaşmasından sonra tekrar gündeme gelmiş 1936 Möntrö Boğazlar Sözleşmesi ile çözülmüştür.
- Suriye Sınırı 1937'de tekrar gündeme gelmiş 1938'de tekrar gündeme gelmiş 1938'de Hatay bağımsız Cumhuriyeti kurulmuş 1939'da Hatay Parlamentosu kendi aldığı bir kararla Türkiye'ye katılmıştır.
 - Nüfus Mübadelesi Lozan Antlaşmasından sonra da Türkiye ile Yunanistan arasında sorun yaratmış 1930'da Atatürk ile Yunan başbakanı Venizelos arasında yapılan ikili görüşme ile çözümlenmiştir.
 - Patrikhanelerin siyasi yetkileri 1926'da Medeni Kanunla kaldırılmıştır.
 - Kapitülasyonlar Lozan Antlaşmasında kaldırılmış ve birdaha gündeme gelmemiştir.

CEVAP: C

23. Yeni Türk Harflerinin kabulü ile,
- Okuma yazmaya kolaylaştırıp, okur yazar oranını artırarak okur yazarlığın ayrıcalık olmaktan çıkarılmak istenmesi etkili olmuştur. Bu inkılapla batı kültürü ile bütünleşmekte amaçlanmıştır.

CEVAP: E

3. DENEME - ÇÖZÜMLER

24. Türk gemisi “Bozkurt” ile Fransız gemisi “Lotus” un çarpışması ile başlayan Bozkurt-Lotus olayı Lahey Adalet Divanına taşınmış (2 Ağustos 1926) ve 1927’de Türkiye lehine karar çıkmıştır. Bu konuda Türkiye’yi Mahmud Esat Bozkurt temsil etmiştir.

CEVAP: D

25. Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile beraber ilk defa imam - hatip okulları açılmış din adamlarının burada yetiştirilmesi kararlaştırılmış ve medreselerin kapatılmasına zemin hazırlanmıştır.

CEVAP: C

26. • Eniac adlı ilk elektronik bilgisayar 1951’de piyasaya sürülmüştür.
• Lazer 1960’da icat edilmiştir.
• DNA molekülünün yapısı Francis ile Tomas Devan Watson tarafından 1953’te çözülmüştür.
• Sputnik 1957’de SSCB tarafından gönderilmiştir.
• İlk kalp nakli 1965’te Christian Bernard tarafından yapılmıştır.

CEVAP: E

27. Türkiye’de I. Beş Yıllık Sanayi Planı 1933’te hazırlanmış ve 1934’te uygulanmaya başlanmıştır. 1961’de kurulan Devlet Planlama Teşkilatının 1963’te hazırladığı kalkınma planıdır. Dolayısıyla 1962’de kurulan TÜBİTAK’ın sanayi planlarının hazırlanmasına katkı yapmak amacı yoktur.

CEVAP: C